

24:3-7 David Cuts the Tunic (continued)

1. Talmud, Berachot 62b

"ואמר להרגך ותחס עליך" – "ואמר"? "ואמרת" מיבעי ליה! "ותחס"? "וחסתי" מיבעי ליה! אמר רבי אלעזר אמר לו דוד לשאול: מן התורה בן הריגה אתה שהרי רודף אתה והתורה אמרה "בא להרגך השכם להרגו", אלא צניעות שהיתה בך היא חסה עליך. ומאי היא? דכתיב...

"And he said to kill you, and she had mercy on you" – "And he said"? It should say "And I said"! "And she had mercy"? It should say "And I had mercy"! Rabbi Elazar said: David said to Shaul: From the Torah, you are liable for death, for you are a pursuer and the Torah says, "If someone comes to kill you, rise early to kill him." But your *tzniut* had mercy upon you. What is that? As it says...

2. Talmud Yerushalmi, Sanhedrin 2:4

הוה חמי ליה משלשל ציבחר ומסלק ציבחר. אמר ארור מגע בהדין צניעה...

He saw that [Shaul] lowered the garment and lifted the garment, and he said, "Cursed is the one who touches this *tzanua* person"...

3. Talmud, Berachot 62b

כל המבזה את הבגדים, סוף אינו נהנה מהם, שנאמר "והמלך דוד זקן בא בימים ויכסהו בבגדים ולא יחם לו":

Anyone who degrades clothing, in the end he will not benefit from them, as it says in Melachim I 1:1...

4. Shemuel II 13:18-19

(יח) וְעֲלִיָּה קָתְנַת פָּסִים כִּי כֹן תִּלְבַּשְׁןָ בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלוֹת מְעִילִים וַיֵּצֵא אוֹתָהּ מִשְׁרָתוֹ הַחוּץ וַיַּעַל הַדָּלֶת אַחֲרֶיהָ: (ט) וַתִּקַּח תְּמָר אֶפֶר עַל רֹאשָׁהּ וְכַתְנַת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלֶיהָ קָרְעָה וַתִּשֶׂם יָדָהּ עַל רֹאשָׁהּ וַתִּלְוֶה הַלֹּךְ וַיַּעֲקֶה:

24:8-15 Dovid appeals to Shaul, pointing out that he spared Shaul

5. Talmud Yerushalmi, Sotah 1:8

ורבנין אמרין על ידי שלא הניח לשאול להתפייס מדוד. הדא הוא דכתיב [שמואל א כד יא] "ואבי ראה גם ראה את כנף מעילך בידי". אמר ליה מה את בעי מן גלגוי דהדין? בסירה הוערת! וכיון שבאו למעגל אמר לו [שם כו יד] "הלא תענה אבנר!" גבי כנף אמרת בסירה הורעת, חנית וצפחת בסירה הוערת??

And the Sages said: Because he did not allow Shaul to make up with David. Thus it says, "My father, see, also see, the corner of your tunic in my hand." [Avner] said to him, "What do you want with this bluffer? You were caught on a thorn!" And when they entered the circle [in Chapter 26], [David] said to him, "Will you not answer, Avner?" For the corner of the tunic, you said 'You were caught on a thorn.' Were the spear and jug also caught on a thorn??

6. Shemuel II 3:6

וַיְהִי בַּהֲיוֹת הַמֶּלֶכְמָה בֵּין בֵּית שְׂאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד וַאֲבָנָר הָיָה מִתְסַזֵּק בְּבֵית שְׂאוּל:

7. The odd language in 24:10

	ואמר "And he said to kill you"	ותחס "And she spared you" or "And you spared yourself"
Targum/Rashi/Radak	One of my men	My heart spared you
Ralbag	My heart	My heart spared you
Berachot 62b	The Torah	Your <i>tzniut</i> spared you

8. Radak to Shemuel I 24:11

ראה בעיניך הכנף, וראה בלבך צדקתי ויושר לבבי שלא הרגתיך:

With your eyes, see the corner of the tunic. And with your heart, see my righteousness and integrity, that I did not kill you.

9. Malbim to Shemuel I 24:10-11

שהמבקש להרע לחברו ולא יבצע מעשהו, יהיה או מפני שלא יכול, או מפני שיירא מד' או מבני אדם... הנה היום הזה ראו עיניך את אשר נתנך ד' היום בידי במערה, והייתי יכול להרע לך. ואם תאמר שנמנעתי מפני שיראתי מאנשים, עז"א "במערה", ששם לא היה איש עמך. וכן לא תוכל לאמר שהייתי ירא מד', זה אינו, כי "ואמר להרגך", הלא ד' אמר והרשה לי להרגך כדין הרודף...

For when one wishes to harm another and does not carry it out, it may be because he cannot, or because he fears Gd or people... Today your eyes have seen that Hashem put you in my hand in the cave, and I could have harmed you. And if you will say I held back out of fear of people, David stressed, "in the cave," where no one was with you. And you likewise could not say that I feared Gd; this is not so, for "He said to kill you," Hashem said and permitted me to kill you, as a pursuer...

10. The early teacher of the *mashal*

- Rashi Torah, the original lesson of the world
- Radak The first person to use this *mashal*
- Malbim The first example, Kayin and Hevel

11. Talmud, Makkot 10b

ר"ש בן לקיש פתח לה פתחא להאי פרשתא מהכא "ואשר לא צדה והאלקים אנה לידו וגו'" "כאשר יאמר משל הקדמוני מרשעים יצא רשע וגו'" במה הכתוב מדבר? בשני בני אדם שהרגו את הנפש, אחד הרג בשוגג ואחד הרג במזיד לזה אין עדים ולזה אין עדים. הקב"ה מזמין לפונדק אחד זה שהרג במזיד יושב תחת הסולם וזה שהרג בשוגג יורד בסולם ונפל עליו והרגו. זה שהרג במזיד נהרג וזה שהרג בשוגג גולה...

Reish Lakish began teaching this portion [of the city of refuge] from here: "And one who did not stalk, and Hashem brought it to his hand, etc." "As the *mashal* of the first one said: From the wicked emerges wickedness." What is the text speak of? Two men who killed someone, one killed by accident and one killed on person, and there are no witnesses for either one. Gd brings them to one inn, and the one who killed intentionally sits beneath the ladder, and the one who killed accidentally descends the ladder and falls upon him and kills him. The one who killed intentionally is thereby killed, and the one who killed accidentally is exiled...

12. Malbim to Shemuel I 24:14

מרשעים יצא רשע, שכולל שתי כוונות, א] שמן זרע קין הרשע יצא הרוצח שהרגו, ב] שנהרג ע"י רשע כמוהו. וכן אתה תהרג ע"י רשע, ובשני האופנים האלה ידי אל תהי כך, בין אם תענש ע"י שמים או בידי אדם, לכן אמר שתי פעמים ידי אל תהי כך:

"From the wicked emerges wickedness" includes two meanings: 1) From the seed of wicked Kayin emerged the murderer who killed him, 2) He was killed by one who was wicked like him. So, too, you will be killed by a wicked person, and in both ways my hand shall not be upon you – whether you are killed by Heaven or by a person. Therefore he said twice, "My hand will not be upon you."

13. Radak to Shemuel I 24:13

...או פירושו "מרשעים יצא מעשה הרשע" כלומר כמו שהם רשעים בלבם כן יעשו מעשה רשע ולבם יבחן במעשיהם. וכן אני מכיר לך כי לא תרחם עלי אם אפול בידך, אף על פי כן ידי לא תהיה כך.

...Or it means, "From the wicked emerges a wicked deed," meaning, just as they are wicked in their hearts, so they perform wicked deeds and their hearts can be seen in their deeds. And so I recognize your heart, that you will not have mercy upon me if I fall into your hands. And yet, my hand shall not be upon you.

14. Abarbanel to Shemuel I 24:14

אעפ"י שנאמר ונודה שהיה בידי עון ופשע, לא היה ראוי למעלתך שתרוּדף אחרי לקטנותי, והיה די בשתשלה מלאכים מחבלים להעניש אותי כראוי... Even if we would admit that there was guilt in my hand, it would not be suitable for your stature for you to pursue me, in my small stature. It would be enough that you send destructive agents to punish me appropriately...

15. The dog Shemuel I 17:43, 24:14, 25:3 Shemuel II 2:3, 9:8, 16:9 Melachim II 8:13

16. Abarbanel to Shemuel I 24:14

והמשיל עצמו ככלב מת מפאת הסרחון הגדול אשר לו, וכן היה דומה ענין דוד (שלריחו הרע ומה שהלשינו עליו בני בליעל) לריח מעשים רעים שאמרו עליו, שעל זה היה שאול רודף אחריו לבערו מן הארץ.

And he compared himself to a dead dog in terms of its great stink, and so David resembled (its bad scent, and what wicked people slandered of him) to the scent of bad deeds which they reported about him, such that Shaul pursued him to eliminate him from the land.

17. Abarbanel to Shemuel I 24:15

אתה מקטין עצמך ומגדיל מעלתי, יהיה הקל ית' לדיין שיקיים זה להגדיל מעלתי ולהקטין מעלתך...

You reduce yourself and elevate my level. May Hashem be the judge who will uphold this, elevating my stature and reducing your stature.

18. James Warner, *Family therapy: a search for foundations*, J of Family Therapy (1981) 3

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1046/j..1981.00558.x>

The object of deliberately adopting the 'one-down position' is to be in a 'one-up position'. The therapist controls the relationship. In this tactic, the therapist puts a positive connotation on the family's behaviour, and declares that despite all the help and information that has been given by the family, he or she is confused, overwhelmed, helpless or impotent. A further appointment is nonetheless given (Palazzolli, et al., 1978).

19. Mishnah, Horiyot 3:1

משיח שעבר ממשיחותו ואחר כך חטא וכן הנשיא שעבר מגדולתו ואח"כ חטא כהן משיח מביא פר והנשיא כהדיוט:

An anointed [kohen] who is no longer 'the anointed' and then sins, and a *nasi* who is no longer the leader, who then sins – the anointed kohen brings a bull [korban], and the *nasi* brings as a normal person does.

20. Abarbanel to Shemuel I 10:27

שבהמלכת המלך יצטרכו שני דברים בהכרח. האחד שיבחרהו הש"י ויבדלהו מתוך אחיו למלוך עליהם, וזה ע"י נביא בהמשחו אותו, כי אין ההמשחה זולתי אות הבחירה האלקית. והשני שבני ישראל ישימוהו למלך ויקבלוהו עליהם, כי שני הענינים האלה נכללים במאמר (דברים י"ו ט"ו) שום תשים עליך מלך אשר יבחר ד' אלקיך בו וגומר, הנה הבחירה האלקית היא על ידי נביא והשימה היא ע"י ישראל...

Crowning a king requires two elements. First, for Gd to choose him and separate him from his brethren to reign over them, via a prophet who anoints him, for anointing is only a sign of Divine selection. Second, for Israel to make him king and accept him upon them. Both elements are included in Devarim 17:15, "Place upon yourself a king whom Hashem your Gd will select, etc." Divine selection is via a prophet, and placement is via Israel.

21. Talmud, Berachot 8b

כדאמר להו רבי יהושע בן לוי לבניה... והזהרו בזקן ששכח תלמודו מחמת אונסו דאמרינן לוחות ושברי לוחות מונחות בארון:

As Rabbi Yehoshua ben Levi told his son... And be careful with an elder who has forgotten his learning by compulsion, as we say, "The tablets and the broken tablets were placed in the Ark."

22. Ralbag to Shemuel II 1 Lesson 53

להודיע שאין ראוי לאדם שישמח בנפול אויביו אבל ראוי שיהיה חרד בנפילת שר וגדול ויזכרו כי כבר יתכן שיקרה לו כך...

To inform that one should not rejoice when his enemy falls; rather, he should tremble at the fall of an officer and great leader, and remember that the same could happen to him...

23. Abarbanel to Shemuel I 16:14

יגיד הכתוב שמיד כאשר נמשח דוד למלך מיד צלחה עליו רוח אלקין קדישין ומיד סרה רוח מעם שאול, והיתה אצלי הסבה בזה לפי שלא היה זה הרוח לבד רוח הגבורה אשר ימצא בגבורים רבים יחד, אבל היה הרוח גודל הלב ברוח משפט... כפי הראוי למלך ישראל בפרט, וזה היה בלתי אפשרי שימצא בשניהם יחד... ולזה לא נזכר בשאול קודם לזה שסרה ממנו רוח ד' גם אחרי חטאו וגזרת ענשו כי אם אחרי שנמשח דוד.

The text said that immediately after David was anointed as king, the spirit of Gd overpowered him, and it immediately left Shaul. I think this was because this spirit was not only a spirit of might, as may be found in many mighty people together, but it was a spirit of magnitude of heart, a spirit of justice... as is suited for an Israelite king, specifically. This could not exist for two people together... And therefore it did not mention for Shaul before this that the spirit of Gd had left him, even after his sin and the decree of his punishment, but only after David was anointed.

24:16-22 Shaul acknowledges Dovid will be king; Dovid swears to spare his family

24. Talmud, Yevamot 76b

ה"ק שאול: אי מפרץ אתי אי מזרח אתי. אי מפרץ אתי מלכא הוי, שהמלך פורץ לעשות דרך ואין ממחין בידו, אי מזרח אתי חשיבא בעלמא הוי.

מ"ט אמר ליה 'שאל עליה?' דכתיב "וילבש שאול את דוד מדיו" כמדתו, וכתוב ביה בשאול "משכמו ומעלה גבוה מכל העם."

This is what Shaul was saying: Is he from Peretz, or is he from Zerach? If he is from Peretz, he will be a king, for the king breaks through [*poreitz*] to make a path and none may protest. If he is from Zerach, he will just be someone important.

Why did he say, "Ask about him"? For it is written, "And Shaul clothed him in his *madim*," according to his measure. And it says of Shaul, "From his shoulders and up, he was taller than the entire nation."

25. Professor Ruth Walfish, **עיון חדש בשמ"א טז-יז**, Megadim 32 (5760), pp. 64-65

מדוע מקדיש המקרא מספר רב יחסי של פסוקים לביורור זהות דוד? מדוע מוזכר גם העיתוי של הביורור הראשון, וגם העיתוי של הביורור השני? מדוע אין אבנר מבצע את פקודת שאול, ובמקום זאת הוא מביא את דוד אליו? דומה שכל הקטע אפוף מסתורין. שאלה העולה באופן חריף היא, הייתכן ששאול ישלח אדם לקרב גורלי בלי לדעת את שמו?...

גם אצלנו, ביורור זהותו של דוד מוצג במונחים שהם כביכול מציאותיים, אך, למעשה, אינם תואמים את המציאות כפי שאנו מכירים אותה. הסיטואציה, התפאורה, הדמויות, כאילו נוהגות בצורה נורמלית, אבל בכל זאת, מתחת לפני השטח, מתרחשת דרמה אחרת: דווקא בעיתוי הזה, עם יציאת דוד לקרב, מתחילים שאול ואבנר לתפוס, כי מדובר כאן לא רק במאבק בין דוד וגלית, אלא גם בין דוד ושאול. אולי בגלל זה נמנע אבנר מלשאול את דוד ישירות בן מי הוא, כמו שציווהו שאול, כי העימות הישיר חייב להתקיים בין המלך הנוכחי לבין המלך העתידי (על פי פרק ט"ז). אבנר מחכה לסוף הקרב כדי להעמיד את דוד בפני שאול, כדי שהמלך עצמו ישאל את השאלה.

Why does the text devote a relatively large number of verses to clarifying David's identity? Why is the timing of the first clarification mentioned, as well as the timing of the second clarification? Why doesn't Avner carry out Shaul's order, and instead he brings David to him? It appears that the entire passage is shrouded in mystery. A sharp question which arises is: Is it possible that Shaul would send someone into a fateful battle without knowing his name?...

Here, too, the identification of David is presented in terms which are realistic, as it were, but in practice they do not match reality as we know it. The situation, the set, the figures, act as though in a normal way, but with all of this, beneath the surface, another drama is taking place: specifically at this time, as David goes out to battle, Shaul and Avner begin to grasp that this is not only a battle between David and Goliath, but also between David and Shaul.

Perhaps this is why Avner declines to directly ask David whose son he is, as instructed by Shaul. The direct confrontation must take place between the current king and the future king (as per Chapter 16). Avner waits for the end of the battle to stand David before Shaul, so that the king himself will ask the question.

26. Radak to Shemuel I 24:20

כי אני רואה אתה נצול מידי בכל עת ולא תמצאך ידי. ואיפשר גם כן ששמע שמשחו שמואל למלך...

For I see that you are saved from my hand at all times, and my hand cannot reach you. And it is also possible that he heard that Shemuel had anointed him as king...

27. Malbim to Shemuel I 24:21

אחר שכבשת את יצרך עד המדרגה הזאת:

28. Midrash Tehillim 57:3

אמר לו ומי הוא זה ריעי הטוב ממני שימלוך תחת? אמר ליה רמז אני רומז לך, "מי שקרע את מעילך, הוא עתיד ליטול מלכותך." וכשנכנס שאול למערה, וכתר דוד כנף מעילו, מיד נזכר שאול מה שאמר לו שמואל...

[Shaul] said to [Shemuel]: And who is this "my friend, who is better than me, to reign in my place?" [Shemuel] told him: I will hint to you, "The one who tears your tunic is the one who will take your reign." And when Shaul entered the cave and David tore the corner of his tunic, Shaul immediately remembered what Shemuel had told him...

29. Tehillim 57:1-2

לְמַנְצָה אֶל מַשְׁחַת לְדָוִד מִקְּתָם בְּבִרְחוֹ מִפְּנֵי שְׂאוּל בְּמַעְרָה: הִנְנִי אֱלֵקִים הִנְנִי כִּי בֶהָ תִסְיָה נַפְשִׁי וּבְצֶל כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד יַעֲבֹר הַיּוֹם:

For the conductor, *al tashchet*, a *michtam*, when he fled from Shaul in the cave. Be gracious to me, Gd, be gracious to me, for in You my soul takes shelter, and in the shadow of Your tunic will I take shelter until evil passes.